

«Kcell» АҚ-да сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты

1. Құжаттың мақсаты және жалпы ережелер

1. Осы «Кселл» акционерлік қоғамындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты (бұдан әрі - тиісінше Саясат және Қоғам) Қазақстан Республикасының (бұдан әрі - ҚР) сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына және Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді.

2. Осы Саясат келесілерді орнатады:

- 1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы мақсаттар мен міндеттер;
- 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары;
- 3) ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары және оны орындау жөніндегі міндеттемелер;
- 4) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар кешені;
- 5) осы Саясаттың сақталуы үшін жауапкершілік.

3. Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мақсаты атқаратын лауазымына қарамастан Қоғамның лауазымды адамдары мен қызметкерлерін сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелін азайту болып табылады.

4. Қойылған мақсатқа қол жеткізу үшін осы Саясат мынадай міндеттерді шешуді көздейді:

- 1) Қоғамның лауазымды адамдары мен жұмыскерлерінде кез келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікке түсіністік қалыптастыру;
- 2) Қоғамға және оның лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлеріне қолданылуы мүмкін ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының негізгі талаптарын жалпылау және түсіндіру;
- 3) Қоғамның лауазымды адамдары мен жұмыскерлерінің ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, осы Саясаттың қағидаттары мен талаптарын білу және сақтау, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және болдырмау жөніндегі барабар рәсімдерді жүзеге асыру міндеттерін белгілеу;
- 4) сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың салдарын барынша азайтуға және (немесе) жоюға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды әзірлеу және енгізу.

5. Осы Саясаттың негізгі мақсаты Қоғамда комплаенс мәдениетін қалыптастыру, Қоғамның және оның лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлерінің мінез-құлықтың жоғары стандарттарын ұстануы, ашық және адал бизнес жүргізу, іскерлік беделін нығайту және Қоғамға деген сенімін арттыру болып табылады.

2. Терминдер және анықтамалар

6. Осы Саясатта келесідей терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

- 1) ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасы - «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚР Заңы және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзге де нормативтік құқықтық актілер;
- 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг - Қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша қабылдайтын шаралардың тиімділігіне қатысты ақпаратты жинау, талдау және бағалау жөніндегі қызметі;
- 3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар - Қоғам қызметінің оқшауланған саласы үшін белгіленген, сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесі;
- 4) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау - Қоғамның сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және зерделеу жөніндегі қызметі;
- 5) Қоғамда басқару функцияларын атқаратын тұлға (бұдан әрі - Қоғамның лауазымды тұлғасы) - Қоғамда тұрақты, уақытша не арнайы өкілеттік бойынша ұйымдастыру-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды атқаратын тұлға;
- 6) «Кселл» АҚ Әдеп және тәртіпкодексі - корпоративтік мәдениетті дамытуға және Қоғамның беделін нығайтуға бағытталған құндылықтарды, мінез-құлықтың негізгі қағидаттары мен стандарттарын белгілейтін Қоғамның ішкі құжаты;

7) мүдделер қактығысы - лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері өздерінің лауазымдық міндеттерін орындамауына және (немесе) тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін;

8) сыбайлас жемқорлық - Қоғамның лауазымды адамдарының өздері немесе делдалдар арқылы мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді заңсыз пайдалануы, сол сияқты осы адамдарды игіліктер мен артықшылықтар беру арқылы параға жығу;

9) пара - лауазымдық міндеттерін тиісінше орындамау немесе лауазымдық жағдайын теріс пайдалану мақсатында өкілеттік ұсыну, беру, талап ету, қабылдау, қаржылық жеңілдіктер мен өзге де артықшылықтар алу. Пара міндетті түрде ақшаны пайдалануды білдірмейді.

10) коммерциялық параға жығу - коммерциялық немесе өзге ұйымда басқару функцияларын орындайтын адамға ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлікті заңсыз беру, сол сияқты оған өзінің қызмет бабын пайдаланғаны үшін, сондай-ақ сатып алуды жүзеге асыратын адамның мүддесі үшін қызмет бойынша жалпы қамқорлығы немесе қолғабысы үшін мүліктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету.

11) формальдылықтарды жеңілдеткені үшін сыйақы - стандартты рәсімдерді орындағаны немесе жеделдеткені үшін мемлекеттік қызметшілердің пайдасына төленетін төлемдерді білдіреді. Жұмыскерлерге мұндай төлемдерді жүзеге асыруға немесе қабылдауға тыйым салынады.

12) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық - сыбайлас жемқорлық белгілері бар, ҚР заңдарында жауапкершілік белгіленген құқыққа қарсы кінәлі әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік);

13) сыбайлас жемқорлық тәуекелі - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

14) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл - Қоғамның өз өкілеттіктері шегінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою жөніндегі, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу және олардың зардаптарын жою жөніндегі қызметі;

15) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу - Қоғамның алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі;

16) жұмыскерлер - Қоғаммен еңбек қатынастарында тұратын жеке тұлғалар;

17) жақын туыстар - ата-аналар (ата-ана), балалар, асырап алушылар, асырап алынғандар, толық және жартылай аға-інілер мен әпке-сіңлілер/қарындасатар, аталар, әжелер, немерелер;

18) қайын жұрт- күйеуінің (әйелінің) туған және өзге аға-інілері, сіңлі/қарындас-әпкелері, ата-аналары және балалары.

19) лауазымды адамның отбасы мүшелері - жұбайы (зайыбы), ата-анасы, балалары, оның ішінде кәмелетке толғандар, және асырауындағы және онымен тұрақты тұратын адамдар.

20) контрагент - Қоғам онымен шарт жасасқан не шарт/келісім жасасуды жоспарлаған жеке немесе заңды тұлға.

7. Осы Саясатта қолданылатын, бірақ ашылмаған анықтамалар ҚР заңнамасында, Жарғыда және Қоғамның өзге де ішкі құжаттарында пайдаланылатын анықтамаларға сәйкес келеді.

3. Қолданылу аясы

8. Осы Саясат Қоғамның барлық лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлерінің танысуы және мүлтіксіз сақтауы үшін міндетті болып табылады.

9. Осы Саясат сақтау үшін міндетті болып табылады және Қоғамның барлық Еншілес ұйымдарында қолданылады.

10. Осы Саясат Қоғамның корпоративтік веб-сайтында орналастырылуға тиіс.

4. Жауапкершілік

11. Осы Саясат талаптарының орындалуына Қоғамның лауазымды адамдары, жұмыскерлері мен құрылымдық бөлімшелері өз құзыреті шеңберінде жауап береді.

12. Бас атқарушы директор, Қоғам Басқармасының Төрағасы бағынысты жұмыскердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу жөніндегі лауазымдық міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес тәртіптік жауаптылықта болады.

12-1. Бас атқарушы директор, Қоғам Басқармасының Төрағасы өзіне тікелей бағынышты жұмыскердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін мынадай жағдайлар жиынтығында тәртіптік жауапкершілікке ие болады:

1) бағынышты адам жасаған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық пен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу жөніндегі лауазымдық міндеттерін орындамау немесе тиісінше орындамау кінәсі арасында байланыс орнатылған;

2) бағынышты жұмыскерге қатысты сыбайлас жемқорлық қылмысы үшін қылмыстық жауаптылыққа тарту туралы заңды күшіне енген сот актісі бар не сыбайлас жемқорлық қылмыс жасағаны үшін қылмыстық істі қылмыстық қудалау органы немесе сот Қазақстан Республикасы Қылмыстық іс жүргізу кодексінің 35-бабы бірінші бөлігінің 3), 4), 9), 10), 11) және 12) тармақтарының немесе 36-бабының негізінде тоқтатқан болса.

12-2. Қоғамның лауазымды тұлғалары бағынышты жұмыскерлердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауының алдын алу жөніндегі лауазымдық міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін ҚР заңдарына сәйкес тәртіптік жауапкершілікте болады.

13. Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасағаны үшін ҚР заңнамасымен белгіленген жауапкершілікке тартылады.

14. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасағаны үшін тиісті жауапкершілік шаралары қолданылған Қоғамның лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлері ҚР сотының заңды күшіне енген шешімі бойынша болмаса, Қоғамға келтірілген материалдық залалды өтеуден босатылмайды.

5. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру және бағалау

15. Қоғам жыл сайын сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіреді, бағалайды, сондай-ақ оларды азайту жөніндегі шараларды әзірлейді.

16. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру мен бағалаудың мақсаты сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы сақтамау тәуекелдеріне ұшырайтын және Қоғамның лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлерінің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасау ықтималдығы жоғары Қоғамның жеке пайда табу мақсатында да, сондай-ақ Қоғамның пайда алу мақсатында да Қоғамның қызмет түрлерін және бизнес-процестерін анықтау болып табылады.

17. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру, бағалау сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау негізінде жүргізіледі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг мынадай шараларды қамтиды, бірақ төмендегілермен шектелмейді:

1) сыбайлас жемқорлықтың (сыбайлас жемқорлық факторларының) көрінісі үшін себептер мен жағдайлар жасауға ықпал ететін ережелердің болуы тұрғысынан бекітуге шығарылатын Қоғамның негізгі ішкі құжаттарына және олардың жобаларына комплаенс-сараптама жүргізу және оларды жою жөнінде ұсыныстар әзірлеу;

2) ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, сондай-ақ Қоғам қызметіне өзінің ішкі құжаттарын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың өзгертін талаптарына жедел сәйкестендіру мақсатында ықпал ететін шет мемлекеттердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының мониторингі;

3) Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері тарапынан сыбайлас жемқорлық көріністері фактілері бойынша жеке және заңды тұлғалардың өтініштерінің статистикасын зерделеу;

4) бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланымдарға мониторинг жүргізу;

17.1. Қоғамның құрылымдық бөлімшесінің қызметі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау объектісі болып табылады және:

1) іске асыру кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың туындауы неғұрлым ықтимал бизнес-процестің «қиын нүктелерін» анықтау;

2) мыналарды қамтитын сыбайлас жемқорлық схемаларының сипаттамасы:

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаған кезде Қоғам немесе оның жекелеген лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлері алуы мүмкін пайда немесе артықшылық сипаттамасын;

- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасау үшін «негізгі» болып табылатын Қоғамдағы лауазымдар;

- сыбайлас жемқорлық төлемдерін жүзеге асырудың ықтимал нысандары;

3) ішкі бақылау рәсімдерінің болуын немесе болмауын айқындау, қолданыстағы бақылау рәсімдерінің тиімділігін бағалау.

18. Кез келген сыбайлас жемқорлық схемасы үшін тәуекелге төзімділіктің нөлдік деңгейі қабылданған және әрбір жағдайда Қоғам ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту жөніндегі шараларды әзірлейді.

19. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бірдейлендіруді және бағалауды жүргізу, оларды азайту жөніндегі шараларды әзірлеу тәртібі Қоғамның ішкі құжаттарымен регламенттеледі.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары

20. Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары:

1) сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік - Қоғам өз қызметін жүзеге асыру кезінде кез келген нысандар мен көріністерде сыбайлас жемқорлықты толық қабылдамау қағидатын ұстанады. Сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік қағидаты Қоғамның атынан немесе оның мүддесі үшін әрекет ететін Қоғамның лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлері үшін қандай да бір елде бизнес жүргізу практикасына қарамастан, сыбайлас жемқорлық әрекеттерге қатысуға тікелей немесе жанама, жеке немесе қандай да бір делдалдық арқылы қатаң тыйым салуды білдіреді;

2) жоғары басшылықты ұстану және «жоғарыдан тонды» орнату - Қоғамның Директорлар кеңесі сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік мәдениетін қалыптастыруда және Қоғамда сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жүйесін құруда негізгі рөл атқарады. Директорлар кеңесінің және Қоғам Басқармасының мүшелері сыбайлас жемқорлық көрінісінің кез келген нысандарына және барлық деңгейлерге жол берілмейтін қатынасы туралы мәлімдеуге, осы қағидатты жеке мысалда көрсетуге, сақтауға және іске асыруға тиіс;

3) жұмыскерлердің тартылуы - Қоғам өзінің лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлерін ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының ережелері туралы хабардар етеді және олардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мен рәсімдерді қалыптастыруға және іске асыруға белсенді қатысуын құптайды;

4) жазаның бұлтартпаушылығы - Қоғам өз лауазымдық міндеттерін атқару кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасаған жағдайда атқаратын лауазымына, жұмыс өтіліне және өзге де жағдайларға қарамастан Қоғам қызметкерлерін жазалаудың бұлтартпайтыны туралы мәлімдейді;

5) осы Саясаттың заңдылығы мен қолданыстағы заңнамаға және жалпыға бірдей қабылданған нормаларға сәйкестігі - Қоғам ҚР және қызмет жүргізетін немесе жүргізуді жоспарлайтын өзге елдердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын қатаң сақтайды және оның кез келген әрекеті немесе әрекетсіздігі қолданылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына қайшы келмейді;

6) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі рәсімдердің мөлшерлілігі - Қоғам Қоғамды, оның лауазымды адамдары мен қызметкерлерін Қоғам қызметінде туындауы мүмкін сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне мөлшерлес сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту мүмкіндігін төмендетуге мүмкіндік беретін бақылау рәсімдерін әзірлейді және енгізеді;

7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдердің тиімділігі - Қоғам рәсімдерді барынша ашық, айқын, орындауға ұмтылады, олар оларды іске асырудың қарапайымдылығын және маңызды нәтиже алуды қамтамасыз етеді. Қоғам қолданыстағы бақылау рәсімдерінің тиімділігін бағалауды жүзеге асырады және тиімсіз болған жағдайда оларды жетілдіреді;

8) тиісті ұқыптылық - Қоғам контрагенттерді іскерлік қатынастарды бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдау алдында олардың сенімділігі, сыбайлас жемқорлықты қабылдамау және мүдделер қақтығысының болмауы тұрғысынан тексеруді жүзеге асырады;

9) мониторинг және бақылау - Қоғам сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің жай-күйіне мониторингті жүзеге асырады, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл бойынша енгізілген рәсімдердің сақталуын және олардың тиімділігін бақылайды.

7. ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптары және оны орындау жөніндегі міндеттемелер

21. ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына, жауапкершілік көзделген сыбайлас жемқорлық қылмыстарына/құқық бұзушылықтарына сәйкес мыналар болып табылады (бірақ аталған қылмыстармен шектелмейді):

- 1) сеніп тапсырылған бөтен мүлікті, егер бұл әрекеттер өзінің қызмет бабын пайдаланумен ұштасса, лауазымды адам жасаған иемденіп алу немесе ысырап ету;
- 2) егер осы әрекет өзінің қызмет бабын пайдаланумен ұштасса, лауазымды адам жасаған қылмыстық жолмен алынған ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті заңдастыру (жылыстату);
- 3) қорқытып алу;
- 4) лауазымдық өкілеттіктерді теріс пайдалану, билікті немесе лауазымдық өкілеттіктерді асыра пайдалану;
- 5) пара алу, пара беру, паракорлыққа делдалдық жасау;
- 6) қызметтік қасақылық;
- 7) алаяқтық;
- 8) жеке және заңды тұлғалардың заңсыз материалдық сыйақы беруі;
- 9) лауазымды адамның заңсыз материалдық сыйақы алуы;
- 10) коммерциялық параға жығу.

22. Қоғам, оның лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлері Қоғам қызметін жүзеге асыратын немесе жүзеге асыруды жоспарлайтын кез келген елдерде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларын, сондай-ақ осы Саясаттың қағидаттары мен талаптарын сақтауға міндетті. Осы Саясатты іске асыру кезінде Қоғам оның лауазымды адамдары мен жұмыскерлеріне тікелей немесе жанама түрде, жеке өзі немесе үшінші тұлғалар арқылы сыбайлас жемқорлық әрекеттерге қатысуға тыйым салынатынын, сондай-ақ:

- 1) пара беруді ұсынуға, уәде етуге немесе жүзеге асыруға, яғни қандай да бір адамды оның лауазымдық міндеттерін тиісінше орындамауға итермелеу ниетімен кез келген қаржылық немесе өзге де пайда/артықшылық беруге уәде беруге;
- 2) пара алуды талап етуге, келісуге немесе қабылдауға, яғни өзінің лауазымдық міндеттерін тиісінше орындамағаны үшін кез келген қаржылық немесе өзге де пайда/артықшылық алуға келісім алуға;
- 3) қолданылатын заңнамада көзделгендерді қоспағанда, төлемдерді ұсынуға, уәде беруге немесе жүзеге асыруға, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға, оның ішінде белгіленген рәсімдерді жеделдеткені немесе жеңілдеткені үшін шетелдік лауазымды адамдарға сыйлықтар беруге;
- 4) төлемдер белгіленген рәсімдерді жеделдету немесе оңайлату үшін пайдаланылуы мүмкін деген күдік болған кезде қарсы агенттерге төлемдерді ұсынуға, уәде беруге немесе жүзеге асыруға;
- 5) жеке пайда алу үшін Қоғамда (оның ішінде уақытша негізде) жұмысқа орналасуды ұсынуға, уәде беруге немесе беруге;
- 6) контрагенттерден жоғары немесе жалған төлемдерді қабылдауға немесе қабылдауға ықпал етуге;
- 7) ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптарына және Қоғамның ішкі құжаттарына қайшы келетін сыйлықтар немесе қонақжайлылық белгілерін сыйлауға немесе алуға тыйым салынатындығына негізделеді.

23. Қоғамның лауазымды адамдары өздерінің кәсіби қызметінде мынадай тәртіпнормаларын қатаң сақтауға тиіс:

- 1) ҚР заңнамасының және осы Саясаттың талаптарын орындауға;
- 2) іскерлік қатынастарда адал және әділ болуға, лауазымдық міндеттерді жүргізудің кез келген жосықсыз тәсілдерінен тартынуға;
- 3) Қоғамның беделін түсіруге қабілетті іс-әрекеттер жасауға жол бермеуге;
- 4) Қоғамның қызметтік жағдайын, құпия және инсайдерлік ақпаратын, материалдық және материалдық емес активтерін жеке мақсатта пайдаланбауға;
- 5) олардың заңдылығы мен әдептілігіне қатысты күдік тудыруы мүмкін заңсыз әрекеттерге не әрекеттерге жол бермеуге;

6) әріптестерінен сыбайлас жемқорлыққа қарсы жоғары құқықтық мәдениетті сақтауды қолдауға және талап етуге;

7) кәсіпкерлік қызметті және (немесе) табыс алуға байланысты өзге де қызметті жүзеге асыру барысында біреуге жәрдем көрсетуден бас тартуға;

8) басқа қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеуге және мұндай әрекеттерді көтермелемеуге;

9) мүдделер қақтығысы болған кезде лауазымдық міндеттерді жүзеге асырмауға;

10) Қоғамның жетекшілік ететін құрылымдық бөлімшелерінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру жөнінде жұмыс жүргізуге;

11) олардың жақын туыстары, жұбайы (зайыбы) және (немесе) жекжаттары атқаратын лауазымдарға тікелей бағынышты лауазымдарды атқармауға, сондай-ақ жақын туыстарын, жұбайы (зайыбы) және (немесе) жекжаттарын тікелей бағынышты лауазымдарда ұстамауға.

Осы тармақшаның талаптарын бұзатын лауазымды адамдар, егер олар аталған бұзушылықты анықтаған сәттен бастап оны дереу жоймаса, онда осындай бағыныстылықты болдырмайтын лауазымдарға ауыстыруға жатады, ал мұндай ауыстыру мүмкін болмаған кезде осы қызметкерлердің бірі лауазымынан босатылуға немесе басқару функцияларынан өзге де босатылуға жатады.

24. Компанияның жұмыскерлерінің міндеттері:

1) Қоғамның мүддесі үшін немесе оның атынан сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасаудан және (немесе) оларға қатысудан бас тарту;

2) Қоғамның мүддесі үшін немесе атынан сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға немесе жасауға қатысуға дайындық ретінде айналасындағылар түсіндіруі мүмкін мінез-құлықтан қалыс қалу;

3) тікелей басшыға қызметкерде мүдделер қақтығысының туындау мүмкіндігі не туындағаны туралы хабарлау. Өз іс-әрекеттерінің дұрыстығына қатысты немесе кез келген басқа да тәртіп нормалары бойынша күмән туындаған кезде Қоғамның лауазымды адамдары мен жұмыскерлері комплаенс-бақылау бөліміне жүгіне алады.

8. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар кешені

25. Қоғам сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлейді, оның мақсаты қызметтің оқшауланған саласында сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесін белгілеу болып табылады. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар Қоғамның ішкі құжаттарын әзірлеу кезінде ескеріледі.

26. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеудің міндеттері:

1) Қоғамда жұмыс істейтін адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын қалыптастыру;

2) сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың теріс салдарын болдырмау.

27. Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру білім беру, ақпараттық және ұйымдастырушылық сипаттағы шаралар кешені арқылы жүзеге асырылады.

28. Қоғам қолданылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың, «Кселл» АҚ Әдеп және тәртіп кодексінің, осы Саясаттың және Қоғам қызметкерлерін оқыту мен тестілеуді қоса алғанда, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы өзге де ішкі құжаттардың қағидаттары мен нормаларын ақпараттандыру және түсіндіру жөніндегі іс-шараларды жүзеге асырады.

29. Қоғам оның барлық жұмыскерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдерді қалыптастыруға белсенді қатысуын құптайды.

30. Қоғам қызметінің кейбір салаларында сыбайлас жемқорлық тәуекелі туындауы мүмкін. Мұндай салаларға төмендегілермен шектелместен келесілер жатады:

1) персоналды басқару;

2) рәсімділікті оңайлату үшін төлем;

3) мүдделер қақтығысын болдырмау және шешу;

4) сыйлықтар мен өкілдік шығыстар;

5) демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету;

6) контрагенттерді тарту;

7) жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілетті адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға, оның ішінде шетелдік лауазымды адамдарға төлемдер;

8) үшінші тарапты бизнес-конференцияға шақыру, объектіге бару немесе ұқсас іссапарға жіберу;

8.1 Персоналды басқару

31. Қоғам БҰҰ декларациясына және Халықаралық Еңбек Ұйымының негізгі конвенцияларына сәйкес барлық жұмыскерлердің халықаралық адам құқықтары мен қадір-қасиетін сақтайды.

32. Қоғам кадр шешімдерін қабылдау кезінде объективтілік пен адалдық қағидаттарын ұстанады.

33. Персоналды жалдау, бағалау, ілгерілету және жұмыстан шығару кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау мақсатында Қоғам:

1) белгіленген тәртіппен персоналды іріктеудің және жалдаудың ашық рәсімдерін және лауазымға қойылатын тиісті біліктілік талаптарын әзірлейді және бекітеді;

2) еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдау алдында жұмысқа орналасуға кандидаттарды олардың сенімділігі және мүдделер қақтығысының болмауы тұрғысынан тексеруді жүзеге асырады;

3) өзінің негізгі қызмет көрсеткіштері мен кәсіби жетістіктерінің нәтижелілігін негізге ала отырып, персонал қызметін бағалауды және сыйақы төлеуді жүргізеді;

4) жұмыскердің іскерлік қасиеттері мен біліктілігін негізге ала отырып, жоғары тұрған лауазымға жоғарылату туралы шешім қабылдайды;

5) ҚР заңнамасында және Қоғамның ішкі құжаттарында көзделген негіздер бойынша қызметкермен еңбек қатынастарын бұзу рәсімін жүзеге асырады.

8.2 Рәсімділікті оңайлату үшін төлем

34. Ақпарат пен мөлшері ашық қолжетімді мемлекеттік қызметтер үшін ресми алымдарды қоспағанда, Қоғам рәсімділікті оңайлату үшін сыйақы төлеуді тікелей немесе өз агенттері арқылы жүзеге асырмайды.

8.3 Мүдделер қақтығысын болдырмау және шешу

35. Мүдделер қақтығысын басқару сыбайлас жемқорлыққа қарсы маңызды тетіктердің бірі болып табылады. Қоғам мүдделер қақтығысына байланысты тәуекелдерді іске асыруды болдырмауға және оларды реттеуге көп көңіл бөледі.

36. Қоғамның лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлері Мүдделер қақтығысы туралы декларацияның тізілімінде міндетті түрде нысанды толтырып, комплаенс-бақылау бөлімінің жұмыскерлерін хабардар етуі тиіс.

37. Қоғамның лауазымды адамдары мен жұмыскерлері өздерінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде Қоғамның мүдделерін басшылыққа алуға және олардың жеке мүдделері Қоғамның мүдделеріне қайшы келетін жағдайлардан немесе жағдайлардан аулақ болуға міндетті. Мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда (немесе оның туындау мүмкіндігі) Қоғамның лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлері Мүдделер қақтығысы туралы декларация тізілімінде нысанды толтыруға және комплаенс-бақылау бөлімін хабардар етуге міндетті.

38. Директорлар кеңесінің төрағасы немесе Бас атқарушы директор, Қоғам Басқармасының Төрағасы лауазымды адамдардың және қызметкерлердің өтініштері бойынша немесе басқа көздерден ақпарат алған кезде «Kcell» АҚ-да мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі ережеге сәйкес тиісті ден қою шараларын уақтылы қабылдауға міндетті.

39. Қоғам міндетті түрде ҚР заңнамасының және Қоғамның ішкі құжаттарының талаптарына сәйкес Қоғамның үлестес тұлғаларын есепке алуды жүзеге асырады.

8.4 Сыйлықтар мен өкілдік шығыстар

40. Жұмыскерлер мен лауазымды тұлғаларға, егер мұндай әрекеттер жұмыскерлер мен лауазымды тұлғалардың қызметтік өкілеттіктеріне кіретін болса немесе осы жұмыскерлер мен лауазымды тұлғалардың лауазымдық жағдайына байланысты осындай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал етуі мүмкін болса, оларды берген адамдардың пайдасына немесе кез келген үшінші тұлғалардың пайдасына әрекеті (әрекетсіздігі) үшін сыйлықтар алуға ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ.

41. Қоғам жүзеге асыратын сатып алудың кез келген әлеуетті қатысушысынан сыйлықтар мен қонақжайлылық белгілерін қабылдауға тыйым салынады.

42. Келесі жағдайлар сыйлық болып табылмайды:

1) Қоғам атынан жұмыскерлерге сыйлықтар.

43. Сыйлықты қабылдауға тура келген жағдайда лауазымды тұлғаға, жұмыскерге міндетті түрде сыйлықты тіркеу, Қоғамның SAP ESS порталында Сыйлықтарды тіркеу бөлімінде сыйлықты тіркеп, оны комплаенс-бақылау бөліміне беру қажет.

44. Өкілдік шығыстарды, оның ішінде іскерлік қонақжайлылықты жүзеге асыру бизнес жүргізудің қажетті бөлігі және жалпы қабылданған іскерлік практика болып табылады.

45. Өкілдік шығыстар, оның ішінде контрагенттермен іскерлік қонақжайлылыққа арналған шығыстар мынадай өлшемдерге жауап беруі тиіс:

1) ҚР қолданыстағы заңнамасының нормаларына, өкілдік шығыстар мәселелері жөніндегі Қоғамның ішкі құжаттарына толық сәйкес келуге;

2) өкілдік іс-шаралар ашық және мөлдір, бұрмалаусыз немесе қандай да бір аспектілерді жасырмастан өткізілуі тиіс;

3) өкілдік іс-шараның өзі байланысты және заңды бизнес мақсаты болуы тиіс бизнеске қатысы болуға тиіс;

4) өкілдік шығыстар дұрыс ескерілуі және компанияның бухгалтерлік құжаттарында көрсетілуі тиіс;

5) қызмет көрсеткені, әрекеті, әрекетсіздігі, салғырттығы, қамқоршылығы, құқықтарын бергені, мәміле, келісім, лицензия, рұқсат және т.б. туралы белгілі бір шешім қабылдағаны немесе алушыға өзге де заңсыз немесе әдепсіз мақсатпен ықпал етуге әрекет жасағаны үшін жасырын сыйақы болып табылмауы тиіс.

46. Қоғам жұмыскерлерден осы Саясатта баяндалған ережелерді сақтауды Қоғамның беделін қорғау үшін ғана емес, сондай-ақ жұмыскерлердің құқыққа қарсы әрекеттерде айыпталуын болдырмау үшін де талап етеді.

8.5. Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету

47. Қоғамның қайырымдылық (демеушілік) көмек көрсетуі «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» ҚР Заңында көзделген тәртіппен бекітілетін «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының қайырымдылық бағдарламасында көзделген жағдайларды қоспағанда, Қоғамның қайырымдылық (демеушілік) көмек көрсетуге құқығы жоқ.

48. Қоғам лауазымды адамдар мен қызметкерлерге өз атынан қайырымдылық және/немесе демеушілік көмек көрсетуге тыйым салмайды.

8.6. Контрагенттерді тарту

49. Қоғам контрагенттерді тартудан және ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, осы Саясаттың қағидаттары мен талаптарын бұзатын немесе Қоғам үшін іскерлік беделін жоғалту тәуекелін тудыратын серіктестермен бірлескен кәсіпорындарға қатысудан бас тартады.

50. Контрагентпен іскерлік ынтымақтастықты бастау немесе жалғастыру немесе бірлескен кәсіпорынға қатысу туралы шешім қабылдау алдында контрагенттерді тартуға бастамашылық ететін Қоғамның тиісті құрылымдық бөлімшелері келесілерді жасауға міндетті:

1) «Самұрық-Қазына» АҚ және Қоғамның сатып алу саласындағы тиісті ішкі құжаттарында белгіленген рәсімдерді сақтауға;

2) «тәуекел факторларының» болуын тексеруге мынадай рәсімдерді (қоса алғанда, бірақ шектелмей) жүргізу арқылы сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне қарсы агенттер мен бірлескен кәсіпорындар бойынша әріптестердің мониторингін жүзеге асыруға;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы өз саясаттары мен рәсімдерінің болуын, осы Саясаттың талаптарын сақтауға және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында өзара ынтымақтастықты жүзеге асыруға дайындығын тексеруге;

- іскерлік беделін және мүдделер қақтығысының жоқтығын, үлестес болуын тексеру;

- тиісті уәкілетті мемлекеттік органдар мен ұйымдарға (ҚР Қаржы министрлігі, ҚР Ұлттық Банкі, «Самұрық-Қазына» АҚ және т.б.) сұрау салу жіберу арқылы жалған кәсіпкерлік, сенімділік, салық және өзге де берешектің, ақша қаражатының көзінің, сондай-ақ қылмыстық жолмен алынған қаражат жіберілетін банктің, юрисдикцияның болуын тексеруге

3) контрагенттер мен серіктестерді бірлескен кәсіпорындар бойынша осы Саясаттың қағидаттары мен талаптары туралы хабардар етуге;

51. Қоғам контрагенттер мен серіктестердің бірлескен кәсіпорындар бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттар мен рәсімдерді, сондай-ақ тәртіпстандарттарын қабылдауын құптайды.

8.7. Жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілетті адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға, оның ішінде шетелдік лауазымды адамдарға төлемдер

52. Қоғам өз жұмыскерлері мен лауазымды адамдары арқылы жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті сондай-ақ оларға теңестірілген адамдардың, оның ішінде шетелдік лауазымды адамдардың, Қоғамға коммерциялық артықшылықтар алу мақсатында олардың жақын туыстарына, оның ішінде көлік, тұру, тамақтану, ойын-сауық, PR-науқан және т.б. шығындарын немесе олардың Қоғам есебінен өзге пайда алуына қатысты кез келген шығыстарын төлемейді.

53. Қоғамның лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін мемлекеттік қызметшілермен өзара іс-қимыл жүргізген кезде ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес дербес жауапты болады.

8.8. Үшінші тарапты бизнес-конференцияға шақыру, объектіге бару немесе ұқсас іссапарға жіберу

54. Үшінші тараптың бизнес-конференцияға шақыруы, объектіге баруы немесе осыған ұқсас іссапар бөлімше басшысымен немесе өзінің жетекшілік ететін басшысымен келісілгеннен кейін ғана (егер жұмыскер бөлімше басшысы болып табылса), барлық мынадай талаптар орындалған жағдайда қабылданады:

1) тікелей орынды іскерлік мақсаты бар (іссапардың барлық күндеріне);

2) іссапарға Қоғам жұмыскерлерінің ең аз саны жіберіледі және барлығы тікелей жұмыс бойынша тартылады;

3) қабылдаушы үшінші тарап тек ең төменгі ілеспе шығындарды (мысалы, кіру билеті, тамақ) және орташа өкілдік шығындарды төлеуді ұсынады;

4) жол жүру және тұру Қоғамда белгіленген шектен шықпауға тиіс, бұл ретте шетелге жол жүруді Қоғам Басқармасының Бас атқарушы директоры, Төрағасы бекітуге тиіс;

5) ұшу/тұру, егер қабылдаушы үшінші тарап ақы төлесе, егер олардың құны Қоғамда белгіленген лимиттерден аспаса, егер сапар тек іскерлік мақсатта жүзеге асырылса және жұмыскер бос уақыт үшін, оның ішінде қабылдаушы тараптан бөлек қандай да бір қосымша сапар күндерін өткізбесе ғана қабылдануы мүмкін.

9. Қызметтік бұзушылықтар туралы хабарламалар

55. Қоғамдағы болжамды бұзушылықтар туралы ақпарат Менеджерге - Бас комплаенс-бақылаушыға не «Жедел желі» (8-800-080-47-47) телефоны немесе speakup@kcell.kz электрондық поштасы арқылы жіберілуі мүмкін.

Болжамды бұзушылықтар туралы хабарламада көтерілген мәселелерді нақты түсінуді қамтамасыз ету үшін жеткілікті нақтылау және растайтын ақпарат болуы тиіс.

56. Хабарламаларды беру тәртібі, қарау рәсімі және өзге де ережелер қызметтік бұзушылықтар туралы хабарлама бойынша «Kcell» АҚ Нұсқаулығында жазылған.

10. Қызметтік тексерулер/тергеулер жүргізу

57. Қоғамда болжамды бұзушылықтар бойынша барлық хабарламалар бойынша заңда белгіленген мерзімде Қоғамның тиісті құрылымдық бөлімшелерінің қатысуымен қызметтік тексеру не қызметтік тергеу жүргізіледі.

58. Егер қызметтік тексеру/қызметтік тергеу нәтижелері бойынша бұзушылық фактісі анықталса, еңбек қатынастарын бұзуға және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға беруге дейін түзету шараларын қабылдау, сондай-ақ бақылау рәсімдерін жетілдіру тексеруді/тергеуді аяқтау болып есептеледі.

11. Талаптарды бақылау және сақтау

59. Комплаенс бақылау бөлімі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы тәуекелдерді басқаруға құрылымдық және тұтас тәсілді қамтамасыз етуге жауапты болады. Бұл жауапкершілік мониторинг, кейіннен бақылау және Директорлар кеңесі алдындағы атқарылған жұмыстар, проблемалар, бұзушылықтар және т.б. туралы есептілікті қамтиды.

12. Нормативтік сілтемелер

- 18.11.2015 жылғы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚР Заңы;
- Квазимемлекеттік сектор субъектілерінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс институтын ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдар;
- «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ портфельдік компанияларындағы комплаенс функциясы бойынша 05.04.2021 жылғы референдум моделі;
- 03.07.2014 жылғы ҚР Қылмыстық кодексі;
- ҚР Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексі;
- БҰҰ-ның 10.12.1948 жылғы адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы;
- Қазақстан Республикасының 2022 - 2026 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат тұжырымдамасы және ҚР 02.02.2022 жылғы кейбір жарлықтарына өзгерістер енгізу;
- Қазақстан Республикасының 23.11.2015 жылғы Еңбек кодексі;

Растау

Тиісті ұяшықтарды белгілеңіз:

- Мен «Kcell» АҚ-дағы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын, «Kcell» АҚ мүдделерінің қақтығысын реттеу жөніндегі ережені, «Kcell» АҚ-ның Әдеп және тәртіп кодексін зерделеуге міндеттенемін;
- Мен ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасымен, «Kcell» АҚ-дағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатымен, «Kcell» АҚ мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі ережемен, «Kcell» АҚ-ның Әдеп және тәртіп кодексімен орнатылған талаптарды қатаң орындауға міндеттенемін;
- Мен ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын, «Kcell» АҚ-да Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын, «Kcell» АҚ мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі ережені, «Kcell» АҚ-ның Әдеп және тәртіп кодексін бұзған жағдайда жауапкершілікке тартылуым, оның ішінде атқарып отырған қызметімнен босатылуым мүмкін екені туралы хабардар етілдім.

(ТАӘ, лауазымы, күні)

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы келісімнің нысаны

Мен, _____ (тегі, аты, әкесінің аты) _____ (лауазымын

көрсету) ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, «Кселл» АҚ-дағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының талаптарын сақтау, менің өкілеттігімді жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануға әкеп соқтыруы мүмкін әрекеттерді жасауға жол бермеу мақсатында:

- 1) өз функцияларымды орындаумен сыйыспайтын қызметті жүзеге асыруға;
- 2) жақын туыстардың, ерлі-зайыптылардың және жекжаттардың бірлескен қызметіне (жұмысына) жол бермеуге;
- 3) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында ресми таратуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалануға;
- 4) егер мұндай әрекеттер менің қызметтік өкілеттіктеріме кіретін болса немесе мен өз лауазымдық жағдайыма байланысты осындай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал ете алсам, менің және менің отбасым мүшелерінің материалдық сыйақыны, сыйлықтарды немесе қызметтерді оларды ұсынған адамдардың пайдасына қабылдауына қатысты сыбайластық жемқорлық бойынша шектеулерді қабылдаймын.

_____ (қолы, Т.А.Ә., лауазымы)